

General | | Actualitzat el 02/07/2021 a les 13:12

Vacuna de la Covid i embaràs: preguntes i respostes

En quin trimestre em puc vacunar? Quin vaccí em posaran? Hi ha risc per al fetus?

[inicicentrareport]Els estudis publicats fins ara han demostrat que **la vacuna contra la Covid és segura i efectiva en les embarassades**. En aquest sentit, el **Departament de Salut de la Generalitat recomana que les dones gestants es vacuin** contra aquesta malaltia. I és que els riscos que comporta contraure el coronavirus són molt més grans que els efectes secundaris que pot tenir injectar-se el vaccí. En aquests moments només estan indicades les de **Pfizer i Moderna** per a dones gestants, i són les que s'estan administrant.

Per resoldre tots els dubtes sobre els **efectes de les vacunes**, si afecten o no als **fetus**, quin és el **millor moment de l'embaràs** per posar-se-la o fins i tot com pot afectar a la **lactància**, hem parlat amb el Dr. **Carlos Rodrigo**, pediatra especialitzat en malalties infeccioses i director de la Societat Catalana de Pediatria.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=9pbyqJqB5eE>

[GotaVerdaPle] **Fins ara la vacuna en embarassades no s'havia recomanat oficialment per manca d'evidències. Ara Salut sí que la recomana; hi ha prou dades?**

[GotaVerdaBuit] És relatiu. Per ara sí, però no com una cosa definitiva. En condicions normals en mancarien dades, però tot el que va passant en covid va en funció de com està l'**epidèmia** i si les persones que s'han de vacunar tenen risc o no. Hi ha més de **40.000 embarassades** que s'han estudiat i a qui no els ha passat res, però en condicions normals en necessitariem més.

Ara bé, en la situació actual, on els riscos de no vacunar superen els de fer-ho, hem de **recomanar la vacunació**. En això cada país pren decisions diferents. N'hi ha diversos a Europa que han decidit que sí. A Espanya i Catalunya, per la situació pandèmica, es recomana que es vacuin per criteris d'edat, com si no estiguessin embarassades, per entendre'ns. A Estats Units en canvi, valoren cas per cas. Aquí de fet també ho fem, perquè cada dona parla amb el seu ginecòleg i valoren, però essent persones joves se'ls recomana que es vacuin.

Tenir Covid estant embarassada té un risc superior al que té si no ho estàs. No només pel fet d'agafar la malaltia i haver d'estar hospitalitzada, sino pel malestar general de la mare. En tot cas està clar que **el virus no passa al fetus**. Però el risc si contraus la malaltia és més elevat que el de posar-se la vacuna.

[GotaVerdaPle] **La vacuna suposa algun risc per al fetus?**

[GotaVerdaBuit] **No**. Això segur que no. Són un tipus de vacuna que **no porta el microorganisme**, que són els únics que podrien passar al fetus. No és el cas, és impossible. **L'única reacció la pot provocar en la mare**, però com que generalment no donen reaccions greus, per això es recomana. Però **al fetus no pot afectar-li, mai**.

[GotaVerdaPle] **Quines són les que es posen a les embarassades?**

[GotaVerdaBuit] Les **RNA missatger** (Pfizer i Moderna) perquè són les més estudiades en aquesta franja d'edat.

Clar, és la primera vegada que es fan vacunes RNA missatger, per tothom. Però és cert que hem

posat altres vacunes molt més complexes que aquestes, aquestes **són especialment simples**. El mecanisme s'enten molt bé, la cèl·lula processa l'RNA i l'**elimina ràpidament**; n'agafa la informació i la converteix en la proteïna "S" perquè formi anticossos, de manera que després desapareix immediatament.

[GotaVerdaPle] **És cert que pot modificar el nostre ADN?**

[GotaVerdaBuit] **No rotund**. És un RNA missatger, no entra al nucli de la cèl·lula. No té cap capacitat d'entrar on està l'ADN, és una mentida claríssima.

[GotaVerdaPle] **Quin és el millor moment de l'embaràs per vacunar-se?**

[GotaVerdaBuit] No hi ha un moment concret millor o pitjor perquè **no hi ha un moment de l'embaràs que suposi un risc concret**, com és el cas per exemple de la grip, que generalment es posa quan arriba a l'hivern. O l'altra que es posa a les embarassades, la tosferina, es posa al final de l'embaràs per protegir el nadó.

En el cas de Covid és diferent perquè **no és el nadó qui necessita una protecció**, no és per a ell la vacuna, no la necessita, **és per la dona**. I per la dona **el moment ideal és quan la situació pandeèmica està més disparada**. Si ara hi ha molts casos és un bon moment per posar-se la vacuna.

[GotaVerdaPle] **L'Associació Espanyola de Ginecologia recomana fer-ho a partir del segon trimestre...**

[GotaVerdaBuit] No hi ha cap raó objectiva per dir que s'ha de posar en un trimestre o un altre. **El factor determinant és extern**: quin risc hi ha de que la dona es contagii. Perquè **l'objectiu és protegir a la dona de la infecció**. Insisteixo que pels fetus no hi ha cap raó determinant. Aquesta vacuna no li pot fer res pel mètode que utilitza.

[GotaVerdaPle] **Què passa si he sabut que estava embarassada després de posar-me la vacuna?**

[GotaVerdaBuit] En les dones joves s'estan posant **Pfizer o Moderna**. Si li han posat aquestes cap problema. Si li han posat la primera dosi d'**AstraZeneca** el que s'ha de fer és que la segona dosi sigui d'una de les dues RNA missatger, és a dir Pfizer o Moderna. Són les dues úniques acceptades actualment en embarassades i a més està demostrat que es pot combinar perfectament, és segur i es creen anticossos igual.

[GotaVerdaPle] **Si estem a les darreres setmanes d'embaràs, val la pena vacunar-se o esperar?**

[GotaVerdaBuit] Si no pensa sortir de casa durant aquestes últimes setmanes, que no se la posi. És qüestió de valorar-ho cas per cas.

[GotaVerdaPle] **Cal esperar un temps després de la vacuna abans de buscar l'embaràs?**

[GotaVerdaBuit] En aquest cas no, perquè no hi ha virus viu. No hi ha cap part de la vacuna que pugui passar, de cap de les maneres, al fetus. **No té cap risc**.

[GotaVerdaPle] **Hi ha moltes reticències perquè és una vacuna molt nova...**

[GotaVerdaBuit] És que **tota la situació és molt nova**. En pandèmies anteriors, com la verola, no havíem tingut una vacuna, i si l'agafaves et mories, o no. No ens havia passat mai de tenir una pandèmia i una vacuna per combatre-la, per tant tot és nou, sí. En situació normal aquesta vacuna encara estaria en fase d'experimentació, però per sort hem tingut altres sistemes.

Recordem que **estem davant d'una infecció que mata**, i que mata molt. A la gent gran sobretot, i aquesta és una gran diferència. Llavors ho hem de veure en el seu conjunt: una malaltia nova, molt greu, per la que tenim vacunes noves. Aquesta és diferent i de moment és molt beneficiosa.

El risc de patir la malaltia és molt i molt superior al de vacunar-se.

[GotaVerdaPle] **Hi ha estudis que afirmen que si et vacunes amb Pfizer es passen anticossos al nadó o a la llet, es cert?**

[GotaVerdaBuit] No és rellevant. No ens preocupa perquè la Covid no els fa res als nadons. No té cap importància.

[GotaVerdaPle] **És incompatible amb vacuna amb la tosferina?**

[GotaVerdaBuit] **No hi ha interaccions** entre aquestes vacunes. Només en tot cas per si dona **efectes secundaris** potser millor esperar una setmana entre una i l'altra, perquè no coincideixin els efectes secundaris de les dues vacunes alhora.

[GotaVerdaPle] **Com fer front als efectes secundaris de la vacuna quan no pots prendre medicaments?**

[GotaVerdaBuit] En principi els efectes adversos són petits i molt breus de duració. La febre, per haver de medicar-se, ha de ser superior a 38,5°. Es pot prendre un **paracetamol** les 48 hores posteriors a la vacunació sense problema. Els possibles efectes adversos d'aquest medicament que s'han detectat darrerament fan referència a prendre'n de forma molt continuada durant un període més o menys llarg.

Sempre **el millor és no prendre res**, sempre que es pugui. En cas que es necessiti, es pot prendre paracetamol i en algun cas concret també **ibuprofè**, però consultant primer amb el ginecòleg.

[GotaVerdaPle] **És cert que prendre paracetamol durant l'embaràs està relacionat amb TDAH i autisme?**

[GotaVerdaBuit] De moment és una dada estadística, **no demostrada empíricament**. Està més relacionat amb la quantitat que se'n prengui i en quin moment. Però prendre algun paracetamol de forma esporàdica, evidentment sí es pot.

[GotaVerdaPle] **Vacunar-se serveix per aconseguir la immunitat del fetus? El que es coneix com immunitat passiva?**

[GotaVerdaBuit] La immunitat passiva, que és molt important en altres infeccions com la tosferina, en aquesta situació no ho és, perquè no és cap problema la infecció dels nadons per Covid. Hi ha evidència científica de que sí que es passen els anticossos als nadons, però no és rellevant.

[GotaVerdaPle] **Està recomanat vacunar-se durant la lactància?**

[GotaVerdaBuit] No hi ha **cap problema de cap tipus amb cap de les vacunes**. La llet materna

es produeix i no hi ha cap interferència amb cap d'elles. Per l'edat de la mare segurament li posaran Pfizer o Moderna, però no pel fet de ser lactant.

[GotaVerdaPle] **Pot tenir efectes a llarg termini o provocar malalties autoimmunes?**

[GotaVerdaBuit] **No esperem efectes negatius a llarg termini.** Seria en tot cas només en persones predisposades. Tot i que **no ha passat temps suficient per saber-ho**, com tampoc ho sabem en el cas d'haver agafat la malaltia. Les vacunes fan actuar el cos de forma molt similar a com ho faria si agafés la malaltia, però de forma molt més controlada. Els dubtes venen del desconeixement de la pròpia malaltia.

Inicialment, els pediatres suposàvem que la Covid no donaria massa problemes als nadons, perquè tradicionalment **els virus respiratoris no es transmeten en embarassades**, però no ho sabíem segur. Això s'ha confirmat que és així.

[GotaVerdaPle] **Les embarassades que han passat la Covid, han de vacunar-se?**

[GotaVerdaBuit] Ens falta coneixement suficient perquè **no tothom respon igual**. Hi ha persones que, després de passar-la, estaran protegides durant molts mesos i d'altres a qui els anticossos els duraran menys temps. Dependrà de l'edat, el sexe, la predisposició?

Sabem que **passar la malaltia deixa immunitat**, però no molt llarga o durant tota la vida. Ara es recomana que les persones que han passat la malaltia, al cap de sis mesos es posin **una dosi (única) de recordatori**, per mantenir la immunitat. A Anglaterra posen 2 dosis inclús després d'haver-la passat. Aquí entenc que ho fem bé perquè la primera dosi és la pròpia malaltia, i llavors, als sis mesos, se li fa la segona com a recordatori.

[GotaVerdaPle] **La vacuna pot afectar a la fertilitat?**

[GotaVerdaBuit] Això sí que és una *fakenew*! És que no pot repercutir en res. No pot intervenir en els ovaris ni en els testicles ni en res. **És un no rotund.**

[GotaVerdaPle] **Per què contraure la Covid és més perillós en embarassades?**

[GotaVerdaBuit] Per permetre que el fetus (un cos estrany) pugui desenvolupar-se, **el sistema immunitari de la dona baixa**. Al final de l'embaràs, l'expansió abdominal dificulta la respiració perquè **comprimeix els pulmons**. L'embaràs **augmenta de per sí el risc de trombosi**. I tot això són efectes que també té la Covid com a malaltia. Per tant el risc, repeteixo, no és pel fetus en sí, sino per la dona.

[GotaVerdaPle] **Què li diria a una lectora a qui li han recomanat que no es vacuni?**

[GotaVerdaBuit] És el que dèiem, cal valorar cas per cas. Si ella té un **risc real d'infecció** o no. Si ella té un entorn segur i no té cap risc, pel que sigui, d'agafar la Covid, no cal vacunar-se. Seria estrany, però pot ser.

Pel nadó el risc és l'estat físic de la mare, no la malaltia o la vacuna en sí. Per tant, si el risc de patir de la malaltia és molt més alt que els possibles efectes secundaris de la vacuna, l'aconsellable seria vacunar-se.

[GotaVerdaPle] **La vacuna pot estar relacionada amb una baixada de plaquetes?**

[GotaVerdaBuit] No, les úniques que s'han relacionat amb això són les d'**AstraZeneca i Janssen**, però com que a les embarassades se'ls posen les RNA missatger, no és el cas.

[GotaVerdaPle] **M'he de posar heparina (anticoagulant) si em vacuno?**

[GotaVerdaBuit] No té cap relació una cosa amb l'altra. En el cas que sigui perquè ha agafat la malaltia, i per **reduir el risc de trombo**, pot ser que estigui indicat, però en cap cas de forma generalitzada. En el cas d'ingrés hospitalari, per exemple, sí. No es pot generalitzar en cap cas.

[GotaVerdaPle] **És cert que les vacunes interfereixen en el cicle menstrual?**

[GotaVerdaBuit] No, no hi ha cap estudi ni informe que en parli. **Rotundament no.**

[ficentrareport]